

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

CAUZA TASONCOM S.R.L. v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 59627/15)

HOTĂRÂRE (Fond)

Articolul 6 (penal) • Proces echitabil • Respingerea cererii de revizuire și menținerea condamnării fiscale a societății reclamante, lipsind achitarea sa definitivă în cadrul unui proces penal de cel puțin o parte din efectele sale utile și fiind contrară acestora
Articolul 1 din Protocolul nr. 1 • Respectarea bunurilor • Condamnarea fiscală a societății reclamante pentru ca a beneficiat de deduceri fiscale legate de achiziționarea de bunuri de la furnizori care nu mai sunt supuși TVA • Ingerință disproporționată

Redactat de către Grefă. Nu obligă Curtea.

STRASBURG

22 octombrie 2024

DEFINITIVĂ
22/01/2025

*Prezenta hotărâre a devenit definitivă în conformitate cu Articolul 44 § 2 din Convenție.
Ea poate suferi modificări de formă.*

În cauza Tasoncom S.R.L. v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită într-o Cameră compusă din:

Arnfinn Bårdsen, *Președinte*,
Jovan Ilievski,
Pauliine Koskelo,
Saadet Yüksel,
Diana Sârcu,
Davor Derenčinović,
Gediminas Sagatys, *judecători*,

și Hasan Bakırcı, *Grefier al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 59627/15) *versus* Republica Moldova, depusă la Curte la 23 noiembrie 2015 în baza Articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către o societate înregistrată în Moldova, Tasoncom S.R.L. („societatea reclamantă”);

decizia de a comunica Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”) plângerile în baza Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, referitoare la respingerea cererii de revizuire depuse într-un proces fiscal, și de a declara inadmisibil restul cererii,

observațiile părților,

Deliberând în ședință închisă la 1 octombrie 2024,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Societatea reclamantă a fost implicată în două proceduri paralele, una fiscală și alta penală, referitoare la aceleași fapte. Ea a fost condamnată în cadrul procedurii fiscale, dar ulterior achitată în cadrul procesului penal. Ea a solicitat, fără succes, revizuirea deciziei pronunțate în cadrul procedurii fiscale. Această cerere, care se referă la aspecte de motivare a respingerii cererii de revizuire și la respectarea principiului securității raporturilor juridice, vizează plângeri în baza Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1.

ÎN FAPT

2. Reclamanta este o societate cu răspundere limitată cu sediul în Orhei. Ea a fost reprezentată de către dl S. Șteliman, avocat.

3. Guvernul a fost reprezentat de către Agentul său, dl O. Rotari.

I. PROCEDURA FISCALĂ ÎMPOTRIVA SOCIETĂȚII RECLAMANTE

4. Printr-o decizie din 9 octombrie 2009, șeful Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei a confirmat constatările unui control fiscal efectuat la societatea reclamantă pentru anii 2007 și 2008, privind profitul impozabil și sumele datorate cu titlu de taxă pe valoarea adăugată (TVA). El a constatat că societatea reclamantă inclusese, printre cheltuielile sale deductibile, sume corespunzătoare achiziționării de bunuri de la societăți care nu mai erau supuse TVA la momentul operațiunilor în cauză. De asemenea, el a constatat că societatea reclamantă dedusese TVA-ul plătit acestor societăți din suma totală a TVA-ului pe care îl datora statului. Autoritatea fiscală a

considerat că, procedând astfel, societatea reclamantă a încălcat, printre altele, art. 24 alin. (10) și art. 102 alin. (1) și (6) din Codul fiscal (a se vedea paragraful 19 de mai jos). Societatea reclamantă a fost ulterior supusă unei recalculări a impozitului pe venit și a TVA-ului, cu aplicarea penalităților de întârziere și a amenzilor. Suma totală pe care societatea reclamantă trebuia să o achite statului în rezultat era de 29.060.108 lei moldovenești (MDL) (aproximativ 1.752.940 de euro (EUR) la rata de schimb în vigoare la momentul respectiv), dintre care 5.904.422 MDL (aproximativ 356.160 EUR la aceeași rată de schimb) pentru penalități de întârziere și 5.896.758 MDL (aproximativ 355.700 EUR la aceeași rată de schimb) pentru amenzi.

5. Printr-o decizie din 12 noiembrie 2009, șeful Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei a respins ca neîntemeiată cererea prealabilă depusă de către societatea reclamantă, cu menținerea în vigoare a deciziei din 9 octombrie 2009.

6. La 17 decembrie 2009 societatea reclamantă a depus o acțiune în instanța de judecată, contestând decizia Inspectoratului Fiscal din 9 octombrie 2009. Ea a reținut că, astfel cum menționa decizia atacată, ea prezentase în timpul controlului fiscal documente care justificau suportarea costurilor în cauză și care confirmau, în opinia sa, că bunurile fuseseră de fapt achiziționate de la acești furnizori și apoi vândute altor companii. De asemenea, societatea reclamantă a susținut că dispunea de facturi fiscale emise de către furnizori, care i-ar fi permis să deducă TVA-ul plătit acestora, și că nerespectarea de către furnizori a propriilor sale obligații fiscale nu ar putea genera o răspundere materială. Ea a invocat buna sa credință.

7. Printr-o hotărâre din 16 februarie 2012, Judecătoria Orhei a admis acțiunea societății reclamante și a anulat decizia Inspectoratului Fiscal. Instanța a notat că, în conformitate cu art. 102 alin. (6) din Codul fiscal, o societate avea dreptul de a deduce suma TVA achitată la achiziționarea de bunuri sau servicii dacă era în posesia unei facturi fiscale care indica suma în cauză. Instanța a constatat că acesta era cazul societății reclamante și că însăși decizia Inspectoratului Fiscal se referea la facturile fiscale emise societății reclamante de către furnizorii săi. Prin urmare, instanța a respins argumentul Inspectoratului Fiscal, potrivit căruia nu existau documente justificative pentru deducerile fiscale efectuate de către societatea reclamantă.

8. La 22 martie 2012 Inspectoratul Fiscal de Stat Orhei a depus recurs împotriva acestei hotărâri. El a susținut, printre altele, că furnizorii care nu mai figurau în registrul persoanelor obligate la plata TVA nu erau autorizați să emită facturi fiscale și că eventualele facturi fiscale emise de către ei nu puteau fi utilizate ca documente justificative în scopul deducerilor fiscale. Prin urmare, societatea reclamantă nu putea pretinde dreptul de deducere a TVA-ului. În final, el s-a plâns de faptul că instanța de fond nu luase în considerare sentința penală pronunțată la 21 mai 2010, prin care societatea reclamantă fusese condamnată (a se vedea paragraful 11 de mai jos).

9. Printr-o decizie irevocabilă din 12 septembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul depus de către Inspectoratul Fiscal, a casat hotărârea primei instanțe și a respins acțiunea societății reclamante ca nefondată. Instanța și-a întemeiat decizia pe faptul că, printr-o sentință a Judecătoriei Orhei din 21 mai 2010, societatea reclamantă fusese condamnată pentru evaziune fiscală (a se vedea paragraful 11 de mai jos). Ea a notat că, potrivit art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, faptele constatate printr-o hotărâre definitivă sunt obligatorii pentru instanța care judecă litigiul, nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate în alte cauze la care participă aceleași părți. Curtea de Apel a notat că, din moment ce vinovăția sa fusese deja stabilită, societatea reclamantă nu era îndreptățită să solicite anularea deciziei Inspectoratului Fiscal din 9 octombrie 2009.

II. PROCESUL PENAL ÎMPOTRIVA SOCIETĂȚII RECLAMANTE

10. Între timp, la o dată nespecificată autoritățile au inițiat o urmărire penală împotriva societății reclamante și a administratorului său în baza art. 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal (a se vedea paragraful 20 de mai jos).

11. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 21 mai 2010, societatea reclamantă și administratorul său au fost găsiți vinovați. Bazându-se pe aceleași fapte ca cele examinate în cadrul procedurii fiscale, *id est* utilizarea facturilor fiscale emise de către furnizorii care nu mai figurau în registrul persoanelor obligate la plata TVA, instanța a considerat că societatea reclamantă și administratorul acesteia reduseseră în mod eronat profitul impozabil al societății reclamante și cuantumul TVA imputabil ei. Instanța a aplicat amândurora amenzi penale și, în cazul societății reclamante, privarea de dreptul de a exercita activități care implică plata TVA pentru o perioadă de trei ani, iar în cazul administratorului – privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare într-o societate publică sau privată timp de doi ani.

12. La 21 noiembrie 2012 (*id est* după încheierea procedurii fiscale), Curtea de Apel Chișinău a admis recursurile inculpaților, casând sentința de condamnare a acestora, deoarece nu fusese respectat dreptul la apărare, și dispunând retrimiteră cauzei la instanța de fond.

13. Printr-o hotărâre din 27 decembrie 2013, Judecătoria Orhei a achitat societatea reclamantă și administratorul său, din lipsă de probe. În special, instanța a reținut că societatea reclamantă achitase în mod efectiv TVA furnizorilor vizați în aceste evenimente, că nici site-ul web al autorității fiscale, nici Monitorul Oficial nu menționau anularea includerii în registrul persoanelor supuse plății TVA a respectivilor furnizori și că societatea reclamantă nu avusese altă posibilitate de a afla că aceștia din urmă nu mai erau supuși acestei măsuri. Ea a concluzionat că nu fusese stabilită existența presupusei infracțiuni.

Hotărârea nu a fost contestată și a dobândit autoritatea de lucru judecat.

III. CEREREA DE REVIZUIRE A PROCEDURII FISCALE

14. La 26 martie 2014, societatea reclamantă a depus o cerere de revizuire a deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012 în contextul procedurii fiscale (a se vedea paragraful 9 de mai sus). Ea a reținut că această decizie se baza exclusiv pe constatarea vinovăției stabilite în sentința penală de condamnare pentru evaziune fiscală. Invocând art. 449 lit. b) și e) din Codul de procedură civilă (a se vedea paragraful 21 de mai jos), ea a subliniat, pe de o parte, că această sentință de condamnare fusese ulterior casată și, pe de altă parte, a menționat apariția unor noi circumstanțe, *i.e.* achitarea sa definitivă în cadrul procesului penal.

15. La 18 martie 2015, Curtea de Apel Chișinău a respins ca inadmisibilă cererea. Ea a reținut că argumentele invocate de către societatea reclamantă nu se încadrau în niciunul dintre temeiurile de revizuire prevăzute la art. 449 din Codul de procedură civilă și că o redeschidere a procedurii fiscale în prezenta cauză ar fi încălcat principiul securității raporturilor juridice.

16. La 8 aprilie 2015, societatea reclamantă a depus un recurs împotriva acestei încheieri. Ea a susținut, printre altele, că respingerea cererii sale de revizuire fără a lua în considerare nici casarea sentinței de condamnare, nici achitarea ulterioară a încălcat principiul securității raporturilor juridice.

17. Printr-o decizie irevocabilă din 20 mai 2015, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul ca nefondat și a menținut încheierea Curții de Apel. Ea a considerat că decizia din 12 septembrie 2012, a cărei revizuire fusese solicitată, se baza pe faptul că societatea reclamantă beneficiase de deduceri fiscale legate de procurarea mărfurilor de la furnizori care nu mai figurau în registrul persoanelor obligate la plata

TVA. Instanța supremă a concluzionat că, prin urmare, lipsa în acțiunile societății reclamante și ale administratorului acesteia a componenței de infracțiune nu însemna că acțiunile lor fuseseră conforme legislației fiscale. Cu toate acestea, instanța a notat că anume derogările de la normele fiscale serviseră temei pentru aplicarea de către autoritatea fiscală a sancțiunilor indicate în decizia din 9 octombrie 2009.

IV. PROCEDURA DE INSOLVABILITATE

18. Printr-o decizie din 29 decembrie 2015, la cererea societății reclamante, Curtea de Apel Chișinău a constatat insolvabilitatea acesteia și a inițiat procedura de insolvabilitate. Curtea nu a fost informată despre rezultatul acestei proceduri.

CADRUL JURIDIC INTERN RELEVANT

19. Dispozițiile relevante din Codul fiscal erau formulate, la momentul respectiv, după cum urmează:

Articolul 24

Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător

„(10) Nu se permite deducerea cheltuielilor dacă contribuabilul nu poate confirma documentar că aceste cheltuieli au fost suportate într-un anumit cuantum și în modul stabilit de Guvern.”

Articolul 102

Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate

„(1) În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili (...) li se permite trecerea în cont a sumei T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate furnizorilor plătitori ai T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător.

(...)

(6) Subiectul impozabil are dreptul la trecerea în cont a T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune:

a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pe care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A.”

Articolul 233

Condiții generale de tragere la răspundere pentru încălcare fiscală

„(3) (...) Tragerea la răspundere pentru încălcare fiscală a contribuabililor (...) nu eliberează (...) de răspundere administrativă, penală sau de altă răspundere prevăzută de legislație.”

Articolul 235

Scopul și forma sancțiunilor fiscale

„(1) Sancțiunea fiscală este o măsură cu caracter punitiv și se aplică pentru a se preveni săvârșirea, de către delincvent sau de către alte persoane, a unor noi încălcări, pentru educarea lor în spiritul respectării legii.

(2) Pentru încălcarea fiscală poate fi aplicată sancțiunea fiscală sub formă de amendă.”

20. Dispozițiile relevante din Codul penal erau formulate la momentul respectiv după cum urmează:

Articolul 244

Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor

„(1) Evaziunea fiscală a întreprinderilor (...) prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile ori prin tănuirea altor obiecte impozabile (...) se pedepsește (...).

(2) Aceeași acțiune:

(...)

b) care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu amendă (...) sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, (...) cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

21. Dispozițiile relevante din Codul de procedură civilă sunt formulate după cum urmează:

Articolul 123

„(2) Faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior (...) sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.”

Articolul 446

Dispozițiile judecătorești care pot fi supuse revizuirii

„Pot fi supuse revizuirii hotărârile, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești (...).”

Articolul 449

Temeiurile declarării revizuirii

„Revizuirea se declară în cazul în care:

(...)

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

(...)

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;”

Articolul 450

Termenele de depunere a cererii de revizuire și calculul acestora

„Cererea de revizuire se depune:

(...)

b) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b);

(...)

d) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de hotărârea, sentința sau decizia anulată sau modificată care a servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere – în cazul prevăzut la art. 449 lit. e);”

Articolul 452

Examinarea cererii de revizuire

„(1) Instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

(2) Dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.”

Articolul 453

Împuternicirile și actele de dispoziție ale instanței de revizuire

„(1) După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție:

- a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă;
- b) încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.”

ÎN DREPT

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

22. Societatea reclamantă a pretins că refuzul de redeschidere a procedurii fiscale împotriva sa nu a fost motivat corespunzător și că a fost contrar principiului securității raporturilor juridice. Ea susține că decizia de a-i aplica sancțiuni fiscale, care a dobândit autoritate de lucru judecat, s-a bazat exclusiv pe condamnarea sa penală, iar după achitarea sa definitivă în cadrul procesului penal, această decizie era neîntemeiată. Ea s-a bazat pe Articolul 6 § 1 din Convenție, care în partea sa relevantă cauzei prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil (...) de către o instanță (...) care va hotărî asupra (...) asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.”

A. Admisibilitatea

23. Guvernul a invocat o obiecție bazată pe inaplicabilitatea Articolului 6 § 1 din Convenție sub aspectul său penal în procedura fiscală din prezenta cauză. El a notat că litigiile fiscale nu intră în domeniul de aplicare al acestei dispoziții. El a susținut că, în prezenta cauză, obligațiile impuse societății reclamante, precum și sancțiunile aplicate acesteia, erau de natură fiscală și că litigiul nu se referea la o acuzație penală.

24. Societatea reclamantă a respins acest argument.

25. Curtea notează că cererea se referă la respingerea cererii de revizuire depuse de către societatea reclamantă în cadrul unei proceduri fiscale. Ea observă că excepția privind lipsa de competență *ratione materiae* invocată de către Guvern se referă la procedura fiscală în general, și nu la procedura de revizuire ca atare. Prin urmare, Curtea reiterează că ea trebuie să examineze *proprio motu* chestiunea competenței sale în fiecare etapă a procedurii (a se vedea, de exemplu, *Tănase v. Moldova* [MC], nr. 7/08, § 131, CEDO 2010, și *Studio Monitori și alții v. Georgia*, nr. 44920/09 și 8942/10, § 32, 30 ianuarie 2020). În prezenta cauză, ea consideră necesar să abordeze chestiunea aplicabilității Articolului 6 § 1 din Convenție atât procedurii fiscale finalizate prin decizia definitivă din 12 septembrie 2012 (a se vedea paragraful 9 de mai sus), cât și procedurii ulterioare de revizuire, aceste două proceduri fiind interdependente.

26. În primul rând, referitor la procedura fiscală, Curtea reiterează jurisprudența sa constantă, potrivit căreia aspectul civil al Articolului 6 din Convenție nu este aplicabil la stabilirea impozitelor și la recalcularea taxelor (a se vedea, printre multe altele, *Vegotex International S.A. v. Belgia* [MC], nr. 49812/09, §§ 65-66, 3 noiembrie 2022 și cauzele citate acolo). Ea nu vede niciun motiv să se abată de la această abordare în acest caz.

27. În ceea ce privește aplicabilitatea aspectului penal al Articolului 6 din Convenție în materie fiscală, Curtea face trimitere la principiile generale stabilite în jurisprudența sa, astfel cum sunt rezumate în cauza *Vegotex International S.A.*

(pre-citată, § 67). În prezenta cauză, ea notează că, în baza dreptului intern, penalitățile de întârziere și amenda aplicate societății reclamante intră sub incidența legislației fiscale și nu a dreptului penal. Cu toate acestea, ea subliniază că aceste sancțiuni și respectiva amendă și-au găsit temeiul juridic în dispozițiile legale generale aplicabile tuturor contribuabililor și că nu au fost destinate să ofere despăgubiri bănești pentru prejudiciu, ci să sancționeze pentru a preveni recidiva, ceea ce implică, prin însăși natura lor, că scopul lor era atât disuasiv, cât și represiv (a se vedea, de exemplu, *Melgarejo Martinez de Abellanos v. Spania*, nr. 11200/19, § 25, 14 decembrie 2021). Acest fapt este confirmat și de legislația moldovenească (a se vedea art. 235 din Codul fiscal, citat la paragraful 19 de mai sus). Acest considerent este de natură să confere un caracter penal sancțiunilor fiscale aplicate societății reclamante (*ibidem*, și *Agurdino S.R.L. v. Moldova*, nr. 7359/06, § 23, 27 septembrie 2011). În plus, gravitatea acestor sancțiuni, formate pe jumătate din penalități de întârziere și jumătate din amenzi, al căror quantum total s-a ridicat la 711.860 de euro sau aproximativ șaptezeci la sută din taxele și impozitele pentru care societatea reclamantă fusese considerată răspunzătoare, dezvăluie, de asemenea, natura lor penală (a se compara cu *Melgarejo Martinez de Abellanos*, pre-citată, § 25, și *Vegotex International S.A.*, pre-citată, § 69).

28. Rezultă că aspectul penal al Articolului 6 § 1 din Convenție este aplicabil procedurilor fiscale finalizate prin decizia din 12 septembrie 2012. În continuare, îi revine Curții să stabilească dacă acest lucru este valabil și pentru procedura de revizuire a acestei decizii.

29. Curtea va examina acest aspect în lumina principiilor generale referitoare la aplicabilitatea Articolului 6 din Convenție la cererile de redeschidere a proceselor penale, astfel cum au fost enunțate în cauza *Moreira Ferreira v. Portugalia* (nr. 2) ([MC], nr. 19867/12, §§ 60-67, 11 iulie 2017). În special, rezultă că, deși această dispoziție nu este în principiu aplicabilă procedurilor referitoare la căile extraordinare de atac, aspectul său penal este aplicabil acestor proceduri în cazul în care instanța națională este chemată să se pronunțe asupra fondului acuzației (*ibidem*, §§ 61 și 65). Prin urmare, Curtea trebuie să examineze chestiunea aplicabilității Articolului 6 din Convenție la căile extraordinare de atac, verificând dacă, în cadrul examinării căii de atac respective, instanța națională a fost chemată să se pronunțe asupra fondului acuzației penale (*ibidem*, § 65).

30. În prezenta cauză, Curtea constată că, prin decizia irevocabilă din 12 septembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a considerat că vinovăția societății reclamante pentru săvârșirea infracțiunilor fiscale care îi erau imputate nu trebuia demonstrată, deoarece această vinovăție rezulta automat din sentința de condamnare pentru evaziune fiscală, pronunțată în cadrul procesului penal desfășurat în paralel (a se vedea paragraful 9 de mai sus). După achitarea sa definitivă în cadrul procesului penal pentru evaziune fiscală, societatea reclamantă a solicitat, fără succes, revizuirea deciziei din 12 septembrie 2012. Curtea Supremă de Justiție a respins cererea de revizuire, deoarece achitarea în procesul penal nu însemna că acțiunile societății reclamante erau conforme cu legislația fiscală și că anume nerespectarea acestei legislații, în speță deducerea TVA-ului pentru bunuri achiziționate de la furnizori care nu sunt supuși TVA-ului, a condus la sancțiunile fiscale aplicate reclamantei (a se vedea paragraful 17 de mai sus). Prin urmare, Curtea notează că instanța supremă a disociat răspunderea fiscală a societății reclamante de răspunderea sa penală și că aceasta constituie o abordare complet diferită față de cea adoptată de către Curtea de Apel Chișinău în decizia sa din 12 septembrie 2012, a cărei revizuire a fost solicitată. De asemenea, Curtea notează că, în locul singurului argument invocat de către Curtea de Apel, și anume condamnarea penală a societății reclamante, Curtea Supremă de

Justiție s-a bazat pe argumente noi, care nu au fost incluse în decizia din 12 septembrie 2012, destinate să justifice condamnarea societății reclamante în litigiul fiscal respectiv.

31. În lumina celor de mai sus, Curtea nu poate considera decizia Curții Supreme de Justiție drept un simplu refuz de redeschidere a procedurii fiscale. Într-adevăr, chiar dacă finalitatea cauzei nu a fost modificată în rezultat, Curtea consideră că, prin excluderea răspunderii penale a societății reclamante ca temei al condamnării sale în procedura fiscală și prin substituirea altor argumente în susținerea acestei condamnări, Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat din nou asupra fondului acuzațiilor aduse reclamantei în contextul procedurii fiscale (a se compara cu *Yaremenko v. Ucraina* (nr. 2), nr. 66338/09, §§ 55-56, 30 aprilie 2015; a se vedea, de asemenea, pentru o situație comparabilă în materie civilă, *Trivkanović v. Croația* (nr. 2), nr. 54916/16, §§ 59-60, 21 ianuarie 2021). În asemenea situație, reexaminarea efectuată de către Curtea Supremă de Justiție în cadrul examinării cererii de revizuire trebuie considerată ca o prelungire a procedurii finalizate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012.

32. Prin urmare, Curtea consideră că aspectul penal al Articolului 6 din Convenție este, de asemenea, aplicabil procedurii de revizuire din prezenta cauză, la fel ca și garanțiile stabilite de această dispoziție. Prin urmare, trebuie respinsă obiecția Guvernului, potrivit căreia Curtea nu ar avea competență *ratione materiae* să examineze fondul plângerii formulate de către societatea reclamantă în baza Articolului 6 din Convenție.

33. În plus, Curtea notează că cererea nu este în mod vădit nefondată sau inadmisibilă din niciun alt motiv prevăzut la Articolul 35 din Convenție. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

B. Fondul

1. Argumentele părților

a) Argumentele societății reclamante

34. Societatea reclamantă susține că cele două proceduri din prezenta cauză, una penală și cealaltă fiscală, ar trebui considerate ca părți distincte ale unui ansamblu complex de proceduri, iar examinarea litigiului fiscal ca o prelungire a procesului penal.

35. Ea susține că decizia Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012, care a dobândit autoritate de lucru judecat și a menținut sancțiunile fiscale care i-au fost aplicate, se baza exclusiv pe condamnarea sa penală pentru evaziune fiscală. Ea consideră că redeschiderea procedurii fiscale era necesară pentru ca achitarea sa definitivă în cadrul procesului penal să poată fi luată în considerare și consecințele condamnării inițiale în cadrul procesului penal să poată fi înlăturate. Ea a susținut că refuzul de a redeschide procedura în cazul în care decizia definitivă se bazase pe o altă decizie care a fost ulterior anulată constituie în mod necesar o încălcare a principiului securității raporturilor juridice garantat de Articolul 6 § 1 din Convenție. În special, societatea reclamantă susține că respingerea cererii de revizuire și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012 perpetuează consecințele condamnării sale penale inițiale, ceea ce o împiedică să beneficieze de efectele juridice ale achitării sale ulterioare.

36. De asemenea, societatea reclamantă susține că, în cadrul procedurii fiscale, instanțele interne nu au oferit răspuns argumentelor sale și nu au permis audierea ei.

În acest context, ea susține că anularea condamnării pentru evaziune fiscală anula motivele din decizia Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012, iar prin respingerea cererii de revizuire, instanțele interne au menținut această decizie, chiar dacă ea nu mai conținea niciun argument în favoarea soluției enunțate acolo.

37. De asemenea, reclamante se plânge de faptul că instanțele care au respins cererea de revizuire nu au furnizat motive clare și plauzibile pentru care achitarea sa în cadrul procedurii penale nu era considerată o circumstanță nouă și esențială pentru soluționarea litigiului fiscal. Ea susține că aceste instanțe nu au explicat nici de ce respectiva achitare nu a întrunit criteriile de revizuire prevăzute la art. 449 din Codul de procedură civilă.

38. În final, ea nu susține că achitarea în cadrul procesului penal ar fi condus automat și necondiționat la anularea sancțiunilor fiscale. Dimpotrivă, ea susține că refuzul de a redeschide procedura fiscală a privat-o de o examinare amănunțită a temeiniciei acuzațiilor de evaziune fiscală, formulate împotriva sa.

b) Argumentele Guvernului

39. Guvernul a notat că punerea în discuție a rezultatului unui litigiu soluționat printr-o decizie definitivă ar putea aduce atingere garanțiilor oferite de Articolul 6 din Convenție, în special principiului securității raporturilor juridice. Astfel, instanțele naționale au refuzat, pe bună dreptate, redeschiderea procedurii fiscale împotriva societății reclamante, pentru a nu încălca acest principiu.

40. Guvernul a susținut că, deși erau legate între ele, cele două proceduri paralele din prezenta cauză – fiscală și penală – erau independente. El a susținut că examinarea cauzei penale a fost mai complexă decât cea efectuată de către instanțele naționale în cadrul procedurii fiscale. Astfel, în baza art. 233 alin. (3) din Codul fiscal (a se vedea paragraful 19 de mai sus), tragerea la răspundere fiscală a unui contribuabil nu îl exonerează de răspunderea penală. El accentuează că, în decizia sa din 20 mai 2015, Curtea Supremă de Justiție a indicat în mod expres că faptul că infracțiunea de evaziune fiscală nu fusese constatată nu putea fi echivalat cu faptul că acțiunile societății reclamante erau conforme cu legislația fiscală și că tocmai nerespectarea acestei legislații a servit drept temei pentru aplicarea sancțiunilor fiscale în privința reclamantei.

41. Guvernul a notat că niciun indiciu de arbitrar nu poate fi identificat în modul în care instanțele naționale evaluaseră probele și aplicaseră legislația relevantă în speță. El a susținut că, chiar dacă erau succinte, motivele invocate de către instanțele interne pentru respingerea cererii de revizuire erau suficiente. Astfel, el a concluzionat că deciziile respectivelor instanțe erau întemeiate și că garanțiile unui proces echitabil au fost respectate în prezenta cauză.

2. Analiza Curții

42. Curtea reiterează că dreptul la un proces echitabil trebuie interpretat în lumina preambulului Convenției, care invocă, în special, statul de drept ca element al patrimoniului comun al Statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care urmărește, în special, să garanteze justițiabililor o anumită stabilitate a situațiilor juridice și să promoveze încrederea publicului în justiție (a se vedea, de exemplu, *Nejdet Şahin şi Perihan Şahin v. Turcia* [MC], nr. 13279/05, § 57, 20 octombrie 2011, şi *Borg v. Malta*, nr. 37537/13, § 1007, 12 ianuarie 2016, şi cauzele citate acolo). Astfel, certitudinea juridică presupune respectarea principiului autorității lucrului

judecat, și anume a caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești (*Bratyakin v. Rusia* (dec.), nr. 72776/01, 9 martie 2006; a se vedea, de asemenea, în materie civilă, *Mazzeo v. Italia*, nr. 32269/09, § 37, 5 octombrie 2017). De asemenea, Curtea a stabilit că, chiar și în absența anulării unei hotărâri, punerea în discuție a soluției la care s-a ajuns într-un litigiu printr-o hotărâre judecătorească definitivă în cadrul altor proceduri judiciare poate încălca Articolul 6 din Convenție, în măsura în care poate face iluzoriu dreptul la o instanță și poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea *Mazzeo*, pre-citată, § 38).

43. Astfel, în special cu referire la aspectele în materie penală, Curtea a avut deja ocazia să constate că cerința securității raporturilor juridice nu este absolută. Considerații precum apariția unor fapte noi, descoperirea unui viciu fundamental în procedura anterioară de natură să afecteze hotărârea pronunțată sau necesitatea acordării de despăgubiri, în special în contextul executării hotărârilor Curții, pledează în favoarea redeschiderii procedurilor. Prin urmare, Curtea a considerat că simpla posibilitate de redeschidere a procesului penal este compatibilă *prima facie* cu Convenția. Cu toate acestea, Curtea a subliniat că instanțele superioare trebuie să-și folosească puterea de control doar pentru a corecta erori de fapt sau de drept ori omisiuni judiciare, și nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie să devină un recurs deghizat, iar simplul fapt că pot exista două puncte de vedere nu este un motiv suficient pentru a rejudeca o cauză. De la acest principiu se poate deroga doar atunci când există motive esențiale și convingătoare (a se vedea *Moreira Ferreira* (nr. 2), pre-citată, § 62, și cauzele citate acolo). De asemenea, o condamnare care nu ține cont de probe decisive constituie o astfel de omisiune judiciară, a cărei neremediere poate submina grav corectitudinea, integritatea și reputația publică a procedurilor judiciare (*ibidem*, § 63 și cauzele citate acolo).

44. În prezenta cauză, Curtea notează de la început că părțile nu contestă faptul că cele două proceduri, fiscală și penală, au avut ca obiect aceleași fapte, și anume deducerile efectuate de către societatea reclamantă în declarațiile sale fiscale pentru anii 2007 și 2008 cu privire la achiziții de bunuri de la furnizori care nu erau supuși plății TVA. Curtea nu vede niciun motiv pentru a ajunge la o concluzie diferită. Prin urmare, ea constată că, în prezenta cauză, aceleași fapte de care este acuzată societatea reclamantă au făcut obiectul a două proceduri penale, una fiscală și cealaltă strict penală.

45. Pe de altă parte, Curtea notează că părțile nu sunt de acord cu privire la interdependența acestor două proceduri. Potrivit societății reclamante, ele trebuie analizate ca parte a unei singure proceduri complexe, procedura fiscală fiind o prelungire a procedurii strict penale. Guvernul susține că cele două proceduri sunt independente, deși legate, și că răspunderea fiscală este independentă de răspunderea strict penală.

46. Curtea notează că stabilirea faptelor de către autoritățile fiscale în actele sale de control s-a repetat în cadrul acelor două proceduri în cauză și că decizia pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău la 12 septembrie 2012 în cadrul procedurii fiscale, care a dobândit autoritate de lucru judecat, a conferit o importanță decisivă condamnării penale a societății reclamante. La acești factori se adaugă legătura temporală, deoarece respectivele două proceduri erau concomitente.

47. Astfel, Curtea observă că, prin decizia din 20 mai 2015 de respingere a cererii de revizuire în procedura fiscală, Curtea Supremă de Justiție a disociat în mod clar răspunderea fiscală de răspunderea penală propriu-zisă, considerând că acestea erau necorelate și autonome (paragraful 17 de mai sus). De asemenea, Curtea consideră că din elementele de care dispune nu reiese cu certitudine că cele două proceduri urmăreau scopuri complementare și se refereau la aspecte diferite ale acțiunilor

imputate societății reclamante sau că procedurile combinate erau o consecință previzibilă în dreptul intern al comportamentului în cauză. În orice caz, ea notează că Guvernul nu invocă acest argument și că, dimpotrivă, susține argumentul celor două proceduri independente, astfel cum a fost enunțat de către Curtea Supremă de Justiție în decizia sa din 20 mai 2015. Prin urmare, Curtea consideră că nu s-a demonstrat că cele două proceduri – fiscală și penală – urmate în prezenta cauză s-au combinat în așa fel încât să fie integrate într-un ansamblu coerent. Prin urmare, Curtea concluzionează că nu există o legătură materială suficient de strânsă între cele două proceduri în cauză.

48. Prin urmare, Curtea consideră că a existat o repetare a procedurii penale împotriva societății reclamante pentru aceleași fapte.

49. Curtea notează că societatea reclamantă s-a aflat în situația în care, pentru aceleași fapte, a fost achitată definitiv în cadrul procesului penal propriu-zis, dar condamnată în cadrul procedurii fiscale, despre care s-a concluzionat că trebuie considerată penală în sensul Articolului 6 din Convenție. În opinia Curții, această situație este greu de conciliat cu principiul securității raporturilor juridice, inerent Articolului 6 din Convenție. În special, Curtea consideră că respingerea cererii de revizuire depusă de către societatea reclamantă și menținerea condamnării pronunțate în cadrul procedurii fiscale privează achitarea definitivă de care beneficiase societatea reclamantă în cadrul procesului penal de cel puțin o parte din efectele sale practice și, astfel, sunt contrare acestuia. Prin urmare, Curtea consideră că rezultatul cerut de Articolul 6 § 1 din Convenție nu a fost atins în cadrul procedurii fiscale împotriva societății reclamante.

50. Prin urmare, a existat o încălcare a acestui Articol.

51. Având în vedere această constatare, Curtea nu consideră necesar să se pronunțe asupra celorlalte argumente invocate de către societatea reclamantă în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție.

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

52. Invocând Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, societatea reclamantă s-a plâns, de asemenea, că a fost condamnată la sancțiuni fiscale, deși fusese achitată în procesul său penal pentru evaziune fiscală. Această dispoziție prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. (...)”

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Admisibilitatea

53. Guvernul a notat că nu fuseseră epuizate căile interne de recurs. El a susținut că societatea reclamantă ar fi trebuit să depună o acțiune civilă împotriva furnizorilor vizați în circumstanțele respective, pentru a obține prejudiciul pretins suferit.

54. Societatea reclamantă a afirmat că plângerea sa se referă la ceea ce ea consideră că este o privare nejustificată de bunurile sale în beneficiul statului și a reținut că furnizorii respectivi nu erau responsabili pentru acțiunile autorităților fiscale. Ea consideră că nu avea niciun motiv să depună o acțiune împotriva lor.

55. Curtea reiterează că în baza Articolului 35 § 1 din Convenție, ea poate fi sesizată numai după epuizarea tuturor căilor interne de recurs, care trebuie să se refere la încălcările reclamate și să fie disponibile și adecvate. De asemenea, ea subliniază că este de datoria Guvernului care invocă neepuizarea să convingă Curtea că la momentul evenimentelor calea de atac era efectivă și disponibilă atât în teorie, cât și în practică, *id est* că era accesibilă, de natură să ofere reclamantului o reparație pentru plângerile sale și avea perspective rezonabile de succes (a se vedea, de exemplu, *Molla Sali v. Grecia* [MC], nr. 20452/14, § 89, 19 decembrie 2018).

56. În prezenta cauză, Curtea notează că Guvernul nu a indicat temeiul juridic al căii de recurs propuse și că nu a prezentat argumente care să permită să stabilească faptul că această cale de atac era în măsură să remedieze plângerea societății reclamante, potrivit căreia sancțiunile fiscale aplicate de stat erau neîntemeiate. De asemenea, Curtea reține că Guvernul nu a furnizat niciun exemplu de jurisprudență internă în susținerea argumentului său. În aceste circumstanțe, Curtea consideră că Guvernul nu a demonstrat că remediul menționat mai sus a fost efectiv (a se compara cu *Euromak Metal Doo v. Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei*, nr. 68039/14, § 48, 14 iunie 2018). Prin urmare, ea respinge obiecția de neepuizare.

57. În continuare, constatând că plângerea în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție nu este nici în mod vădit nefondată, nici inadmisibilă din vreun alt motiv în sensul Articolului 35 din Convenție, Curtea o declară admisibilă.

B. Fondul

58. Societatea reclamantă susține că, în pofida achitării sale definitive în cadrul procesului penal inițiat împotriva sa pentru evaziune fiscală, i-au fost aplicate sancțiuni la încheierea procedurii fiscale inițiate împotriva sa. Ea susține că aceste sancțiuni erau nefondate.

59. Guvernul a considerat că, având în vedere observațiile pe care le-a făcut în baza Articolului 6 din Convenție, nu era necesar să-și susțină din nou argumentele în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Cu toate acestea, el a susținut că nu a existat nicio încălcare a acestei prevederi.

60. Curtea reține că decizia autorităților fiscale de a impune societății reclamante o ajustare fiscală și sancțiuni financiare echivalează cu o ingerință în dreptul ei de a se bucura pașnic de bunurile sale (*Buffalo S.R.L. în lichidare v. Italia*, nr. 38746/97, § 32, 3 iulie 2003, „*Bulves*” AD v. *Bulgaria*, nr. 3991/03, § 60, 22 ianuarie 2009, și *Bežanić și Baškarad v. Croația*, nr. 16140/15 și 13322/16, § 60, 19 mai 2022). Ea consideră că această ingerință reprezintă o formă de reglementare a utilizării bunurilor în interes public, „pentru a asigura plata impozitelor sau a altor contribuții”, care intră sub incidența normei prevăzute la cel de-al doilea paragraf din Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (*Euromak Metal Doo*, pre-citată, § 42, și *S.C. Scut S.A. v. România*, nr. 43733/10, § 30, 26 iunie 2018).

61. Prin urmare, Curții îi revine sarcina de a examina dacă această ingerință a fost prevăzută de lege și dacă a existat un echilibru just între diferitele interese în litigiu (a se vedea, de exemplu, *Khodorkovskiy și Lebedev v. Rusia*, nr. 11082/06 și 13772/05, §§ 869-870, 25 iulie 2013), ținând seama în același timp de marja de apreciere largă de care se bucură Statele în materie fiscală („*Bulves*” AD, pre-citată, § 63). Cu toate acestea, ea nu consideră necesar să se pronunțe în prezenta cauză cu privire la legalitatea măsurii contestate, deoarece, în orice caz și din următoarele motive, ingerința a fost disproporționată.

62. În prezenta cauză, Curtea observă că părțile nu au contestat următoarele puncte: a) că tranzacțiile dintre societatea reclamantă și furnizorii săi au avut loc; b)

că societatea reclamantă a achitat ultimilor valoarea mărfurilor și TVA-ul aferent; c) că furnizorii au emis facturi fiscale către societatea reclamantă, a căror autenticitate nu a fost niciodată pusă în discuție pe plan intern; și (d) că societatea reclamantă a declarat autorităților fiscale, în termenele prevăzute, sumele plătite furnizorilor. De asemenea, Curtea acordă o atenție deosebită constatărilor făcute de către judecători în decizia de achitare a societății reclamante, care a fost pronunțată în contextul procesului penal (a se vedea paragraful 13 de mai sus). Aparent, persoana interesată nu avea de unde să cunoască faptul că respectivii furnizori nu mai erau incluși în registrul persoanelor supuse TVA. Curtea notează că nici acest aspect nu a fost contestat de către părți. De asemenea, ea observă că nu reiese în niciun fel din elementele dosarului că societatea reclamantă ar fi putut obține respectarea de către furnizori a obligațiilor lor fiscale.

63. Curtea amintește că, în cauza „*Bulves*” AD (pre-citată), ea a concluzionat, în circumstanțe similare cu cele din prezenta cauză, că dreptul companiei reclamante la respectarea bunurilor sale fusese încălcat. În acea cauză, Curtea a hotărât, printre altele, ținând cont de faptul că societatea reclamantă își respectase integral obligațiile de raportare a TVA, că ea nu a putut obține respectarea de către furnizor a obligațiilor sale fiscale și că nu a știut și nici nu ar fi putut ști despre existența unei fraude fiscale, astfel încât ea nu ar fi trebuit să sufere din cauza tuturor consecințelor provocate de abaterile comise de către furnizor. Prin urmare, Curtea a considerat că societatea reclamantă în acea cauză avusese o sarcină specială și exorbitantă, și că nu fusese produs un echilibru just (a se vedea „*Bulves*” AD, pre-citată, § 71). Această jurisprudență a fost ulterior confirmată în cauza *Euromak Metal Doo* (pre-citată, §§ 45-49) și aplicată și într-o cauză împotriva Republicii Moldova (*Edata-Trans S.R.L. v. Republica Moldova* [comitet], nr. 55887/07, §§ 22-27, 17 martie 2020).

64. Curtea notează că nu există niciun element relevant pentru a distinge prezenta cauză de cele trei cauze citate mai sus. Prin urmare, ea consideră că toate constatările menționate în paragraful precedent trebuie să fie aplicate și în prezenta cauză.

65. În consecință, a avut loc o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1.

III. PRIVIND APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

66. Articolul 41 din Convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciul

67. Societatea reclamantă pretinde suma totală de 3.763.077 de euro pentru prejudiciul material pe care consideră că l-a suferit. Ea arată că, în urma controlului fiscal efectuat în acest caz, autoritățile i-au înghețat conturile bancare, ceea ce a condus la încetarea activității sale comerciale, iar această activitate încă nu a putut fi reluată la data prezentării observațiilor sale. Această măsură a avut ca efect și plasarea sa într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor, ceea ce a condus la o creștere a datoriilor sale și a determinat transferul către creditorii săi a proprietății pe care o gajase pentru a-și garanta datoriile. Potrivit societății reclamante, suma pe care o pretinde pentru prejudiciul material se calculează astfel: a) 3.050.170 de euro pentru sumele de bani și bunurile de care ar fi fost direct privată; b) 567.816 euro pentru venitul ratat în perioada 2009-2020 și c) 145.091 de euro pentru sumele pe care le-ar

datora în continuare acestor creditori. Ea furnizează diverse documente justificative care confirmă, printre altele, înghețarea conturilor sale bancare, gajurile acordate, precum și transferul bunurilor gajate către creditori.

68. Societatea reclamantă pretinde, de asemenea, 100.000 de euro pentru prejudiciu moral. Ea dorește ca orice sume acordate de către Curte să fie achitate în contul reprezentantului său.

69. Guvernul a solicitat Curții respingerea pretențiilor companiei reclamante. El a considerat, în special, că suma pretinsă pentru prejudiciul moral este neîntemeiată și excesivă.

70. Având în vedere circumstanțele cauzei, Curtea consideră că problema aplicării Articolului 41 în privința prejudiciului material nu poate fi soluționată. Prin urmare, ea hotărăște să o rezerve și să stabilească o procedură ulterioară, ținând cont de posibilitatea unui acord între Guvern și reclamantă.

71. Pe de altă parte, Curtea consideră că societatea reclamantă a suferit în mod necesar un prejudiciu moral ca urmare a încălcărilor menționate mai sus. Pronunțându-se în echitate, ea îi acordă în acest sens suma de 4.700 de euro, care trebuie achitată în contul reprezentantului său.

B. Costuri și cheltuieli

72. Societatea reclamantă a pretins 3.500 de euro pentru costurile și cheltuielile suportate în fața Curții. În sprijinul cererii sale, ea furnizează o copie a contractului semnat cu reprezentantul său, precum și o declarație detaliată a orelor de muncă presupuse a fi efectuate de către cel din urmă.

73. Guvernul a susținut că suma solicitată era nefondată și excesivă.

74. Potrivit jurisprudenței Curții, un reclamant poate obține rambursarea costurilor și a cheltuielilor sale doar în măsura în care s-a stabilit că acestea au fost suportate în mod real și necesar, și se încadrează într-un quantum rezonabil (a se vedea, printre alte hotărâri, *L.B. v. Ungaria* [MC], nr. 36345/16, § 149, 9 martie 2023). În prezenta cauză, ținând cont de actele aflate în posesia sa și de criteriile sus-menționate, Curtea consideră rezonabil să-i acorde societății reclamante suma de 2.500 de euro pentru costurile și cheltuielile suportate în fața sa, plus orice taxă care ar putea fi percepută la această sumă, care urmează să fie achitată în contul reprezentantului său.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție;
3. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște* că chestiunea aplicării Articolului 41 din Convenție cu privire la prejudiciul material nu este pregătită pentru soluționare; prin urmare,
 - a) o rezervă,
 - b) *invită* Guvernul și societatea reclamantă să-i adreseze în scris, în decurs de trei luni, observațiile lor cu privire la această chestiune și, în special, să-i aducă la cunoștință orice acord la care ei ar putea ajunge,

- c) *rezervă* procedura ulterioară și *deleagă* Președintele Camerei cu misiunea de a o stabili, în caz de necesitate;

5. *Hotărăște*

- (a) că Statul reclamat trebuie să achite societății reclamante, pe contul reprezentantului său, în termen de trei luni de la data devenirii definitive a hotărârii în conformitate cu Articolul 44 § 2 din Convenție, următoarele sume care trebuie convertite în moneda Statului reclamat la rata aplicabilă la data transferului:
- a. 4 700 EUR (patru mii șapte sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută societății reclamante la această sumă, pentru prejudiciul moral;
 - b. 2 500 EUR (două mii cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută societății reclamante la această sumă, pentru costuri și cheltuieli;
- (b) că, la expirarea perioadei menționate mai sus și până la efectuarea transferului, urmează a fi achitată o dobândă adițional sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. *Respinge* restul pretențiilor cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba franceză și notificată în scris la 22 octombrie 2024, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Hasan Bakırcı
Grefier

Arnfinn Bårdsen
Președinte